

KOYUN YETİŞTİRİCİLİĞİNE AİT ÖZETLER

Efner, T., (1966) — Kuzuların büyümesi ve gelişmesi üzerine emzirme süresini kısaltmanın tesiri. — *Animal Breeding Abstracts* (3623), Vol. 35 No : 4 1967.

Müşahadeler, uzun yapağlı Polonya ırklarının kuzuları üzerinde 3 senelik çalışmalarla elde edilmiştir. Deneme grubuna tesadüfi olarak 32 kuzu seçilmiş olup 100 günlük iken sütten kesilmişlerdir. 80 nci günde kuzuların ağırlığı, deneme grubunda 23.05 kg., kontrol grubunda 23.03 kg. bulunmuştur. 16 aylık ağırlıkları ise, grup sırasıyla 55.0 kg. ve 55.93 kg. olarak tesbit edilmiştir. Aradaki farklar istatistikî önemde değillerdir. 80 nci gün ile 16 aylık arasında, ortalama günlük ağırlık kazancı deneme grubunda 80 gr., kontrol grubunda 82 gr. bulunmuştur. Erken süt kesiminin beden konformasyonuna, kirli yapağı verimine ve yapağının fiziksel vasıfları üzerine arzu edilmeyen bir etkisi bulunmamıştır. Mamafih erken süt kesimine tâbi tutulan kuzuların yapağları daha kısa ve ince olmuştur. Sütten 20 gün önce kesilen bu kuzuların analarının kirli yapağı veriminde 0.4 kg. kadar bir artış görülmüştür.

Faruk İMERYÜZ

Klinskii, Ju. D., Darovskih, V. E. (1967) — Yapağı büyümesine thyroxine ve methioninin tesiri. — *A. B. A.* (3663) Vol. 35 No : 4 1967.

Araştırma, Zavety Lenina tecrübe istasyonunda yapılmıştır. Her birinde 6 kuzu bulunan 3 gruba günlük olarak throxine ve methionin zerkleri yapılmıştır. Kuzular 10-15 günlükten 24 günlüğe kadar zerke tâbi tutulmuşlardır. Bir 4 üncü grupta kontrol grubu olarak muhafaza edilmiştir. Throxine veya methionine verilen grupta deneme periyodu süresince yapağının büyüme nisbetinde % 13 artış görülmüştür. Bu ikisi karışım halinde zerke edilen grupta ise aynı nisbet % 28 olmuştur. Karışım zerkler, elyaf çapını önemsiz derecede, methionin ise önemli derecede artırmıştır. Yapağının yağlılığı miktarı her çeşit zerkler esnasında yükselmiş, fakat zerkten sonraki günlerde yani deneme bittikten sonra azalmıştır. Throxin zerkleri esnasında ve denemeden sonra günlük ağırlık

kazancı azalmıştır. Karışım halindeki zerklerde ise yalnız deneme esnasında azalmıştır. Bu zerklerin kan yapısı üzerindeki etkileri üzerinde de çalışılmıştır.

Faruk İMERYÜZ

Mc Guirk, B. J., Short, B. F. (1967) — Merinos koyunlarında parlaklık mutasyonu
A. B. A. (451) Vol. 36 No : 1 1968.

Parlaklık mutasyonu Short tarafından 1958 de bildirilmiştir. Kalıt-sallığın bir tek dominant autosoma gen (cinsiyetle ilgili olmayan) ile ol-duğu da belirtilmiştir. 1960 dan 1965 e kadarki 5 sifit sezonunda, parlak-lık bakımından heterozigot olan Merinos koçlar ile normal olan Meri-nos koyunlar birleştirilmiştir. Bunlardan 548 baş normal, 469 baş da parlak kuzu doğmuştur. Doğumda, normalin parlaklığa olan oranı (n : p) erkeklerde 1.13 : 1, dişilerde 1.19 : 1. ortalama olarak da 1.16 : 1 bulunmuştur. 1 : 1 oranından olan önemli ayrılma parlak kuzularda ikiz doğumların düşük sayıda olmasına bağılı görülmektedir. Süt kesimindeki oran erkeklerde 1.38 : 1, dişilerde 1.35 : 1 dir. Süt kesimine ka-darki telefati nisbeti parlaklarda % 34,8, normallerde ise % 21.7 dir. Te-lefati başlıca. doğumdan önce veya hemen doğumdan sonraki zaman esnasında vukuu bulmuştur. Genotipler arasında hayatta kalma fark-lılığı, tek doğan erkekler ile ikiz doğan erkek ve dişiler için önemlidir. Parlak kuzuların doğum ağırlığı önemli nisbette düşüktür. 7.8 lb. nor-mallerinki ise 9.1 lb. dir. Ayrıca, süt kesimine kadar olan günlük ağır-lık kazancı da parlaklarda düşük bulunmuştur, 0.38 lb. normal olan-larda ise 0.40 lb. dir. Hem primer hemde sekunder folikül kesafeti de, ortalama primer elyaf çapında ve elyaf kalınlığı nisbetinde olduğu gi-bi, parlak koyunlarda düşüktür. Bunların dışında, ortalama deri kıvrımlılığı ile yüz ve çene örtülülüğü de parlak koyunlarda az nisbette olup % 5 e göre önemlidir. Boynuzluluk da % 5 e göre önemli nisbet-te parlaklarda fazladır. Sahada otlayan parlak koyunlarda temiz göm-lek ağırlığı, normal koyunların hemen hemen % 56 sı kadardır. Vari-yasyon emsali de parlaklarda yüksek olup % 26.0 nisbetindedir. Nor-mallerde ise aynı nisbet % 13.6 dir. Mevcut parlak koyunlarda ilâve edilen genlerin gömlek ağırlığına tesir edecekleri akla gelmektedir.

Faruk İMERYÜZ

Targhee ve targhee melezlerinde 12 yıllık çalışmalar neticesinde koyunların % 91.25 inin kuzuladığı ve ortalama bir koyuna 1.37 kuzu isabet ettiği bildirilmektedir. Her iki halde de tekrarlama derecesi 0.15 olarak bulunmuştur. Doğumun tipi, doğumdan sıfat zamanına kadarki bütün devrelere ait canlı ağırlık üzerine önemli olarak etkimektedir. Doğum ağırlığının tekrarlama derecesi 0.38 nisbetinde, 30 günlük ağırlığın tekrarlama derecesi 0.43 nisbetinde, süt kesimi ağırlığının tekrarlama derecesi ise 0.38 nisbetinde bulunmuştur. Anne-Yavru regresyonundan hesaplanan kalıtım dereceleri ise, ilk sıfat ağırlığı için 0.66 nisbetinde, annelerin sıfat sezonundaki ağırlıkları için 0.58 nisbetinde yavruların doğum ağırlığı için 0.43 nisbetinde ve annelerin kirli gömlek ağırlığı için ise 0.43 nisbetinde tesbit edilmiştir. Doğum ağırlığı ile süt kesimi ağırlığı arasında, ata ve sene grupları içinde, yüksek genetik korelasyon bulunmuştur. Ayrıca doğum tipi ile kirli gömlek ağırlığı arasında da yüksek genetik korelasyon bulunmuştur. Doğum ağırlığını esas alan bir kuzu indeksi, pratik olarak tüm yetiştirme değerinin ölçülmesinde büyük önemi olan bir hizmet gibi görülmektedir. Bu neticelerden anlaşılmaktadır ki : Targhee koyun yetiştiriciliğinde genetik ilerlemenin güvenilebilir bir şekilde ölçülmesi, koyunların seleksiyonlarında aşağıda bildirilen indeksin kullanılmasıyla elde edilebilir.

$$I = 7.864 X_3 + 2.787 X_2 + X_5 - 24.555 X_6$$

Burada, X_3 = bir batındaki yavruların toplam doğum ağırlığını; X_2 = kirli gömlek ağırlığını; X_5 = düzeltilmiş süt kesimi ağırlığı oranını ve X_6 = doğumun tipini göstermektedir.

Faruk İMERYÜZ